

Posudek vedoucího diplomové práce Jany Kotrbaté

Herecké prožívání a představování

Jana Kotrbatá v úvodu své práce klade otázku, kterou si položí asi každý herec na počátku své profesní dráhy, jenž se seznámil během studia s teoriemi, zabývajícími se tímto zvláštním druhem lidského počínání. Je to věčné dilema – je podstatou hereckého umění citlivost, zjitřená emocionalita, nárok na pravdivost anebo naopak rozvaha, schopnost nápodoby, vědomá selekce použitých prostředků. Jinými slovy velmi zjednodušeně řečeno: má herec začínat práci na roli od vnitřku nebo zvnějšku? Co je hlavní? Cit nebo rozum? Kruciální otázka.

Postupně, krok za krokem, zkoumá diplomantka tuto dichotomii na všech rolích ve čtyřech inscenacích, kterými prošla v Disku. A její příležitosti jí poskytují - dalo by se říci

- skoro ukázkový materiál k výzkumu: Od Brechta, přes Čechova, cyberpunkovou hru až k autorskému generačnímu textu.

U Brechta zápasí s rolí, ale i s neporozuměním si s režisérem inscenace a jeho pracovní metodou. V popisu je stručná až lakonická. Dochází k závěru, že je příliš omezena základní představou režiséra o postavě (postava je upoutána celou dobu na invalidní vozík). Snaží se postupovat zcela technicky až mechanicky, řeší souhru postavy s vozíkem, rytmus pohybu na vozíku atd. Zvláštní je poznámka, kdy při revizi délky inscenace, kterou vedl již herecký pedagog (MgA. Tomáš Pavelka), dostává připomínky, aby herecký projev odlehčila, nezatěžovala a nepsihologizovala. Domnívám se, že to, co je u dramatiky tohoto typu pro herce přitažlivé- tedy zkusit si postavu nakreslit silnými, možná až expresivními tahy, komentovat ji, vystupovat z ní a zase se do ní vracet, ale zároveň si užít intenzivní apelativnost, kterou herec vysílá do publika- se jí nepodařilo zažít.

Nicméně se zdá, že ji přesto zkušenost s Brechtem ovlivnila natolik, že ji při studiu role Iriny napadla koncepce, kterou si pracovně nazvala „ čtyři v jedné“. Roli si rozložila do čtyř fází. Jedna Irina, která se proměňuje v dramatickém čase hry do čtyř poměrně odlišných psychofyzických typů. Dítě, mladá dychtící žena,

již rozumná partnerka a nakonec žena na prahu stárnutí a rezignace. Snažila se během práce na roli maximálně přesně a přesvědčivě najít ZNAKY pro každou z těchto čtyř Irin (chůze, gesta, držení těla, způsob mluvy) a vše pak následně s velkým osobním vkladem a za použití představivosti PROŽÍT. Dochází tedy zcela přirozeně k syntéze obého. Zároveň při práci představuje a prožívá. Jedno ovlivňuje druhé a obojí se vzájemně inspiruje a obohacuje.

Myslím, že Jana Kotrbatá je typ herečky, která má onen dar intuice, jenž jí spolehlivě vede k tomu, že si dokáže vyhodnotit všechny teoretické poznatky a naprosto organicky je pak použít v praxi.

Přeju jí, aby jí tato schopnost na herecké cestě neopouštěla.

Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná známka: B

doc. MgA. Eva Salzmánová